



NOTITIE

AAN: GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

VAN: DE VEILIGHEIDSREGIO'S GOOI & VECHTSTREEK, KENNEMERLAND, NOORD-HOLLAND-NOORD, ZAA NSTREEK-WATERLAND EN BRANDWEER AMSTERDAM-AMSTELLAND

ONDERWERP: ONTWERP-OMGEVINGSVISIE NH2050

DATUM: 20 JULI 2018

Geacht college,

Op 18 juni 2018 is de Ontwerp-Omgevingsvisie NH2050 van de Provincie Noord-Holland gepubliceerd. Conform de gangbare procedures ligt het ontwerp 6 weken ter inzage voor het indienen van een zienswijze. Met deze notitie wensen de Veiligheidsregio's Gooi & Vechtstreek, Kennemerland, Noord-Holland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Brandweer Amsterdam-Amstelland één uniforme, gezamenlijke reactie te geven.

De vijf Noord-Hollandse veiligheidsregio's¹ hebben hun reactie inhoudelijk en procesmatig met elkaar afgestemd om te voorkomen dat ze tegenstrijdige zienswijzen indienen. Deze gezamenlijke reactie van de veiligheidsregio's ondersteunt de Provincie in haar proces om te komen tot een integrale omgevingsvisie. Ons doel is het bevorderen van fysieke veiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving en het (in)direct voorkomen van economische-, milieu- en/of gezondheidsschade. Een gezonde en veilige leefomgeving is goed voor de mens en voor de economie.

Leeswijzer

De notitie is bedoeld als aanvulling en onderbouwing ten aanzien van de hoofddoelen van de Omgevingswet: een gezonde en veilige fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit in stand houden, bereiken en gebruiken.

Deze notitie kent 2 delen. Het eerste deel van de notitie gaat in op onze uitgangspunten voor deze notitie en de rol van de veiligheidsregio's. Het tweede deel gaat inhoudelijk in op de meest urgente ontwikkelingen in de leefomgeving van Noord-Holland en op de ambities uit de Ontwerp-Omgevingsvisie NH2050.

Deel 1: Achtergrond van de notitie

Net als veel andere partijen en (keten)partners zoeken de veiligheidsregio's naar hun rol in de nieuwe Omgevingswetgeving. Nederland kent 25 veiligheidsregio's die niet allemaal op dezelfde wijze zijn georganiseerd. Dit maakt het lastig voor gemeenten, waterschappen, provincies, omgevingsdiensten en andere partijen om de rol van de veiligheidsregio scherp te hebben. De wettelijke grondslag (Wet veiligheidsregio's) is echter wel gelijk voor alle veiligheidsregio's.

¹ Met 'Veiligheidsregio's' wordt nu verder die partijen bedoeld betrokken bij dit initiatief, te weten Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek, Kennemerland, Noord-Holland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Brandweer Amsterdam-Amstelland.

Vanuit haar wettelijke rol heeft de Veiligheidsregio een (advies)taak op het gebied van fysieke veiligheid (brand-, rampen- en crisisbestrijding). Deze taak omvat zowel voorbereidende als uitvoerende aspecten. De GHOR (Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio) is onderdeel van de veiligheidsregio en adviseert op het gebied van de fysieke leefomgeving in relatie tot het voorkomen, beperken en bestrijden gezondheidsschade.

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) adviseert op het gebied van het bewaken en bevorderen van de publieke gezondheid, onder andere in relatie tot leefomgevingsfactoren, zoals geluid, luchtkwaliteit en mogelijkheden tot bewegen en ontmoeten.

Indien de beleidsvlakken gezondheid en fysieke veiligheid elkaar raken, trekken de veiligheidsregio's en GHOR/ GGD waar mogelijk samen op.

De veiligheidsregio's onderkennen de uitdagingen die aan de komst van de Omgevingswet zijn verbonden en zien tegelijkertijd ook kansen². De veiligheidsregio's zijn deskundige en betrouwbare partners op het gebied van fysieke veiligheid en gezondheid en gebruiken graag de mogelijkheid om in een vroeg stadium lokaal en regionaal input en expertise te leveren. Samen met de partners willen we een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te bereiken en in stand te houden.

De visie van de veiligheidsregio's

Veiligheidsregio's adviseren in alle stadia van ruimtelijke processen (van strategische documenten tot vergunningen) en richten zich op risico's die er toe doen. De risico-inventarisatie geschiedt aan de hand van het opstellen van Regionale Risicoprofielen en brandrisicoprofielen³.

De veiligheidsregio's adviseren en participeren daarnaast vanuit een duidelijke visie op een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Die visie bestaat uit een aantal richtinggevende principes die zijn vertaald in algemene doelen en kernwaarden. In onderstaand schema komen onze kernwaarden⁴ terug op het gebied van fysieke veiligheid in de leefomgeving.

Kernwaarden Veiligheidsregio's	
Wettelijk kader (missie)	Het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises.
Visie	Een duurzaam gezonde en veilige fysieke leefomgeving
Doelen (waarden)	Veilige bouwwerken en omgeving Een zelfredzame en samenredzame samenleving Beschermen van (zeer) kwetsbare groepen Effectieve hulpverlening Continuïteit van de samenleving (waaronder zorgcontinuïteit en vitale infrastructuur)
Kernwaarden (waardes)	<ol style="list-style-type: none"> 1. De kwaliteit van de leefomgeving wordt mede bepaald door (fysieke) veiligheid 2. Samen werken aan een veilige fysieke leefomgeving 3. De leefomgeving wordt mede vormgegeven volgens de ontwerpprincipes voor veiligheid: <ol style="list-style-type: none"> a. een veilige omgeving; b. veilige bouwwerken; c. een zelfredzame samenleving; d. het beschermen van kwetsbare groepen; e. een effectieve hulpverlening; f. de continuïteit van de samenleving. 4. Mensen zijn bekend met risico's en weten hoe te handelen

² Bron: <https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/20180522-BRWNL-RDV-De-veiligheidsregio-en-het-veranderende-omgevingsrecht.pdf>, geraadpleegd 16-7-2018

³ Bron: http://wetten.overheid.nl/BWBR0027466/2018-01-01#Paragraaf3_Artikel15, geraadpleegd 16-7-2018.

⁴ Bron: <https://www.ifv.nl/kennisplein/Omgevingsrecht-algemeen/publicaties/kernwaarden-veiligheidsregios>, geraadpleegd 16-7-2018.

De GGD-en hebben voor de publieke gezondheid ook eigen kernwaarden geformuleerd⁵. De kernwaarden en risicoprofielen zijn voor de veiligheidsregio's de belangrijkste kaders voor onze participatie en advisering.

⁵ Bron: <https://www.ggdghorkennisnet.nl/thema/omgevingswet/publicaties/publicatie/20423-kernwaarden-voor-een-gezonde-leefomgeving>

Deel 2: Inhoudelijke reactie op de Ontwerp-Omgevingsvisie NH2050

Onderstaand bieden wij u aanvullende suggesties op een selectie van de 8 meest urgente ontwikkelingen die uit het oogpunt van de veiligheidsregio bijdragen aan een veilige en gezonde leefomgeving. We hopen dat u onze suggesties verwerkt in uw visie.

1. De acht meest urgente ontwikkelingen in de leefomgeving van Noord-Holland: pagina's 8, 9 en 10

Met betrekking tot de acht meest urgente ontwikkelingen doen wij onderstaande voorstellen.

- *Ad “Klimaatverandering bedreigt onze leefomgeving” en “Bodem, water en luchtkwaliteit”*
Wij adviseren u om onderstaande vragen op te nemen en toe te voegen aan de bestaande vragen:
“Hoe zorgen we voor continuïteit van de samenleving als het toch fout gaat?”
“Hoe beschermen we onze vitale infrastructuur als het toch fout gaat?”
- *Ad “Economische transitie” en “energietransitie”*
We adviseren u om het volgende in de tekst op te nemen:
“Er zullen innovatieve ontwikkelingen ontstaan met mogelijk nieuwe veiligheids- en gezondheidsrisico's. Langdurige uitval van elektriciteit en warmte kan effecten hebben en de continuïteit van de samenleving en economie bedreigen. De Veiligheidsregio's kunnen nu nog niet de potentiële risico's en effecten overzien van de energietransitie en kunnen nu niet beoordelen of deze risico's en effecten beheersbaar en te bestrijden zijn. Het is daarom belangrijk dat de provincie, waar mogelijk, stuurt op de leveringszekerheid van energie om te voorkomen dat deze vitale infrastructuur uitvalt.”

En als extra vraag:
“Hoe gaan we aan de voorkant naar de risico's en effecten kijken?”
- *Ad “Mobiliteit”*
We adviseren u om het volgende in de tekst op te nemen:
“We maken inzichtelijk welke effecten keuzes op het gebied van mobiliteit betekenen voor de veiligheid en gezondheid in de leefomgeving.”
- *Ad “Verstedelijking”*
We adviseren u om het volgende in de tekst op te nemen:
“Bij de uitdagingen op het gebied van verstedelijking en demografische veranderingen hebben wij aandacht voor (brand)veilig leven en de zelfredzaamheid van de bewoners.”
- *Ad “Afbeelding*
We adviseren u om veiligheid en gezondheid integraal toe te voegen aan de afbeelding. Een suggestie hiervoor sturen wij mee in de bijlage op pagina 6.

2. Ambities: pagina 12

Op pagina 12 staan de ambities voor een gezondheid en veiligheid geformuleerd. Wij geven u hierbij aanvullende suggesties die, vanuit het oogpunt van de Veiligheidsregio's, uw ambities kunnen versterken en die bijdragen aan een veilige en gezonde leefomgeving. Deze suggesties kunnen mogelijk verder worden uitgewerkt worden in de omgevingsverordening.

- *Ad “Leefomgeving, a. Klimaatverandering”*
We adviseren u om het volgende in de tekst op te nemen:
“Tevens zorgen wij er met onze partners voor dat wij zo goed mogelijk zijn voorbereid op scenario's die zich kunnen voordoen als de fysieke veiligheid gevaar loopt.”

- *Ad “Leefomgeving, b. Gezondheid en veiligheid”*

Wij verzoeken u de term “externe veiligheid” te vervangen door “omgevingsveiligheid”, omdat dit meer recht doet aan de integrale veiligheidsbenadering.

We adviseren u om het volgende in de tekst op te nemen:

“Onze provincie kent uitdagingen op het gebied van fysieke veiligheid en gezondheid. Samen met onze partners brengen wij die uitdagingen in kaart en werken wij eraan om de fysieke veiligheid in brede zin continu te verbeteren. Samen met de partners staan wij voor een veilige en gezonde leefomgeving in de Provincie Noord-Holland.”

Naar onze mening vormt de wettelijke basis voor gezondheid en veiligheid een minimale ondergrens en getuigd van weinig ambitie. Dit geldt ook voor de tekst over de basisrandvoorwaarden op pagina 21 van uw visie.

- *Ad “Gebruik van de leefomgeving – Economische transitie”*

We zien graag dat het bevorderen van een gezonde fysiek veilige leefomgeving sterker wordt aangezet in Ontwerp-Omgevingsvisie NH2050, omdat dit positief bij kan dragen aan een duurzame economie.

We adviseren u om het volgende in de tekst op te nemen:

“Bij initiatieven brengen wij samen met onze partners in kaart wat de consequenties zijn voor de veiligheid en gezondheid in de leefomgeving, want een gezonde en veilige leefomgeving is goed voor het vestigingsklimaat van bedrijven, voor het welzijn van bewoners en stimuleert een duurzame economie.”

3. Noord-Holland in beweging – pagina 16 e.v.

Hieronder adviseren wij enkele tekstuele verbredingen ten aanzien van de volgende punten uit de visie:

Ad “Leefomgevingskwaliteit” – pagina 25

Bij ontwikkelingen ten aanzien van regenwaterretentie, grondwaterbeheer en de bufferfunctie adviseren wij om ontwikkelingen te stimuleren die bij dragen aan de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater. Doordat er steeds minder met drinkwater geblust kan worden, wordt het gebruik van grond- en oppervlakte water steeds belangrijker voor de brand- en rampenbestrijding.

Ad “Dynamisch Schiereiland” – pagina 27

Wij adviseren om een extra bullet toe te voegen:

- We zetten in op het vergroten van de klimaatbestendigheid en het beschermen van de leefomgeving tegen wateroverlast.

Ad “Nieuwe energie” – pagina 46

Wij adviseren om de kritische succesfactoren aan te vullen met de volgende tekst:

- Maximale sturing op de continuïteit van de energielevering, om inwoners en economie te beschermen tegen domino-effecten die de samenleving kunnen bedreigen.

Slotwoord

Wij hebben dankbaar gebruik gemaakt van de participatiemogelijkheden die de provincie heeft georganiseerd in de afgelopen jaren. We verwachten dat deze gezamenlijke bijdrage nuttige aanvullingen bevat voor het realiseren van een veilige en gezonde leefomgeving. We hopen dat we met deze reactie kunnen bijdragen aan een verdere verbetering en versterking van de Ontwerp-Omgevingsvisie NH2050.

Wanneer veiligheid en gezondheid een stevige positie hebben in uw visie, vertrouwen wij erop dat de ambities doorwerken in onderliggende beleidsstukken en doorwerken in het beleid van andere overheden. Op deze manier hopen wij gezamenlijk te kunnen werken aan het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving.

Door Veiligheidsregio's in een vroeg stadium te betrekken bij ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet zijn wij in staat zijn om meer duiding te geven aan fysieke veiligheids- en gezondheidsrisico's en om deze beter te (leren) beheersen en te (leren) bestrijden⁶.

Graag brengen wij onze kennis en expertise (nogmaals) in bij de totstandkoming van de Omgevingsverordening, de regionale samenwerkingsagenda's en programma's, zoals genoemd in het hoofdstuk "Van visie naar uitvoering".

Wij zien uw reactie op onze notitie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Ronald van Miltenburg (Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek);

Annelies Schnitger, Bart Koning en Peter Weerd (Veiligheidsregio Kennemerland);

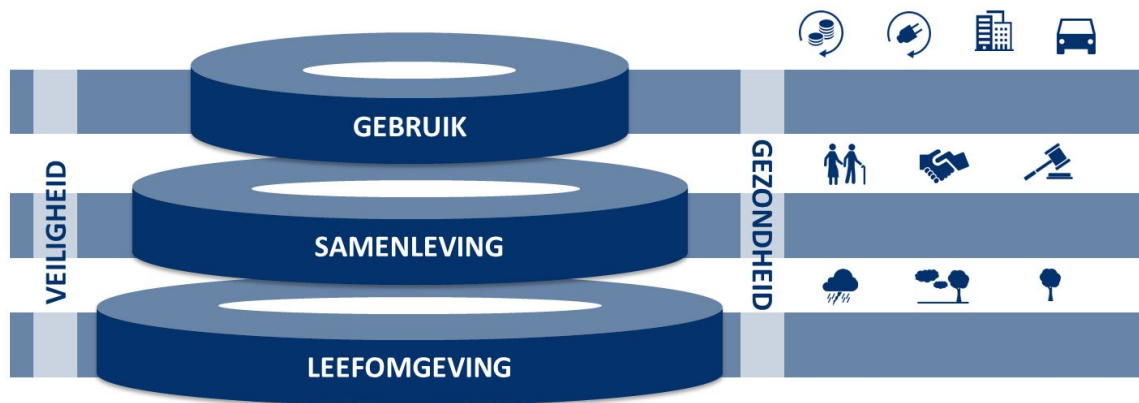
Alexander de Haan en Leo Doornbos (Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord);

Gerjo Zomer en Ad Stenzler (Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland);

Peter Bals en Marianne Spitz (Brandweer Amsterdam-Amstelland).

⁶ http://wetten.overheid.nl/BWBR0027466/2018-01-01#Paragraaf3_Artikel10

Bijlage ten bate van de afbeelding op pagina 9 van uw visie:



 klimaatverandering

 demografie

 economische transitie

 bodem, water en luchtkwaliteit

 sociale tendensen

 energietransitie

 natuur en biodiversiteit

 governance

 mobiliteit

 verstedelijking stad en land